

ΑΤΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ – ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Λούρας, Μισέρ Γιαννοῦτσος, Πετρού, Φορτουνάτος και
Θόδωρος

ΦΟΡΤΟΥΝΑΤΟΣ

Ἀφέντη μου καὶ κύρη μου, καὶ γιὰ νὰ μὴν πὰ σφάλω
δὲ σ' ὀνομάζω καὶ Θεό, κατέχεις πὼς ἐγὼ ἄλλο
κύρη οὐδὲ μάνα οὐδ' ἀδερφὸ δὲν ἔχω γνωρισμένα,
ἀπούσταν ἐγεννήθηκα στὸν κόσμο, παρὰ σένα.

125 Στὰ χέρια σου ἀναθράφηκα κι εἰς τὴ δική σου ἀγκάλη,
στο σπλάχνος, στὴν ἀγάπη σου τὴν πλήσα καὶ μεγάλη,
καὶ δὲν τὸ λόγιαζα ποτὲ πὼς εἶμαι ξένη γέννα,
παρ' ἀπόσταν τὸ γρίκησα μιὰν ὥραν ἀπὸ σένα.

Μὲ δίκιο πρέπει τὸ λοιπὸ νὰ σοῦ ἴμαι κρατημένος,
130 κι ὄχι ποτὲ σὰ σκλάβος σου, ἀπού ἴμαι ἀγορασμένος,
μὰ ὄγιατι ἢ ἀναθροφή καὶ ἢ καλοσύνη ἢ τόση
ἀπού ἴδειξες στοῦ λόγου μου μ' ἐθέλασι σκλαβώσει.

Καὶ ἀνὲν καὶ ἀφέντης μου ἔδεπὰ τὴν αἴσθησι ἔδωκέ μου
καὶ μόνο γιὰτι μ' ἔσπειρε ζωὴ ἐφανέρωσε μου,
135 ἂν εἶχεν εἶσται τὴ ζωὴ πάλι νὰ μὴ γνωρίσω
τὴ δεύτερη ἀπὸ λόγου σου, ποτὲ μου πλιὸ νὰ ζήσω
δὲν ἦτο μπορεζάμενο. Λοιπὸ κείνη τὴ ζήση,

ἀπού ἴλαβα ἀπὸ λόγου σου καὶ ἀπού ἴθελα γνωρίσει,
τὸ δίκιο καὶ πρεπὸ ζητᾶ πάντα νὰ ἴναι δική σου,
140 καὶ ὡς θέλεις τὴνε ξόδιασε, καὶ ὡς εἶναι ἢ ὄρεξή σου.

Κι ἐσένα πάλι, ἀφέντη μου καὶ φυσικὲ μου κύρη,
κι εἰς τὸ κορμὶ καθολικὲ κι ἴδιε μου νοικοκύρη,
κλιτά, ὅσο μοῦ ἴναι μπορετό, σκύφτω καὶ προσκυνῶ σε,

και για παιδί να με δεχτῆς πολλά παρακαλῶ σε.

ΘΟΔΩΡΟΣ

- 145 Ἄμετρην ἀναγάλλιαση, χαρὰ πολλὰ μεγάλη,
γρικᾶ ἢ καρδιά μου μέσα τση παρὰ φορὰ κιαμι' ἄλλη,
ἐβλέποντας τὰ πράματα τὰ ὅποιά τοῦτο τὸ βράδυ
πασίχαρους νὰ στέκετε ὅλους σᾶς κάνου ὁμάδι.
Καὶ σοὶ χαρὲς σας χαίρεται κι ἐμέναν ἢ ψυχὴ μου,
150 κι ὁ Θεὸς νὰ σᾶς πολυχρονᾶ, ἀφέντες ἀκριβοὶ μου.
Κι ἐσένα, Φορτουνάτο μου, χαίρομαι τὴ χαρὰ σου,
στοχάζοντας τὴ σήμερο τὴν καλοριζικιά σου.
Ἵλοι στὸν κόσμον γνόθουσι ἕνα κύρη, ὡσὰν κατέχεις,
μόνον ἐσὺ μπορεῖς νὰ πῆς πὼς δυὸ κυροῦδες ἔχεις
155 πλούσους καὶ μπορεζάμενους – ἔτζι ἐδεπὰ ὀμπροστά σου,
πασίχαροι πὼς στέκονται μόνο γιὰ ὄνομά σου.

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΣ

- Θόδωρε, ξεύρεις το καλά τὸ πὼς γιὰ τς ἀρετές σου
πάντα σ' ἐγάπου τσι πολλές, καὶ ὀγια τσι φρόνεψές σου,
καὶ ὡσὰν τὸ Φορτουνάτο μου σ' ἐκράτου ἀγαπημένο,
160 θωρώντας σε μὲ λόγου του πάντα συντροφιασμένο.
Τέτοιας λοῆς καὶ σήμερο θέλω νὰ με γνωρίζης,
τὸ σπίτι μου, τὸ πράμα μου κι ἐμένα νὰ με ὀρίζης.

ΛΟΥΡΑΣ

- Κι ἐγώ, ἀφέντη Θόδωρε, σοῦ λέγω ἀπὸ τὴν ἄλλη
πὼς μὲ τὸ Νικολέτο μου θέλω νὰ σμίγης πάλι,
165 ἕνα φαητὸ κι ἕνα πιωτό, κι ἂν ἔναι μπορεμένο
τὸ στρῶμα νὰ μὴ σὲ κρατῆ ποτὲ ξεχωρισμένο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΘΟΔΩΡΟΣ

Χίλια σπολλάτη, αφέντες μου, κι οί δυό, στην αφεντιά σας,
κι εγώ τοῦ θελημάτου σας βρίσκομαι καὶ τσ' ἐξᾶς σας.

Μὰ σ' ἓνα πράμα μοναχὰς θὰ σᾶς παρακαλέσω,
170 μιὰ χάρη νὰ μοῦ κάμετε, μόνο γιὰ νὰ μπορέσω
ἐτοῦτες τς ἀναγάλλιασες σήμερο νὰ διπλώσω,
ξετελεμένες καὶ ἀκριβὲς χαρὲς νὰ σᾶσε δώσω.

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΣ

Ἵριζε, ἀφέντη Θόδωρε, καὶ ὅ,τι μοῦ πῆς, νὰ κάμω.

ΛΟΥΡΑΣ

Κι ἐγὼ ὅπου ὀρίζεις, νὰ γλακῶ, καὶ ὅπου μοῦ πῆς, νὰ δράμω.

ΘΟΔΩΡΟΣ

175 Ἀπείτις καὶ τὸ ριζικὸ ἔς τοῦτο ἤκαμε νὰ ἴρθῃτε,
καὶ ἀνιπόλπιστες χαρὲς τῆ σήμερο νὰ δῆτε,
ὁ ἓνας ἀπὸ λόγου σας πὼς ἦρε τὸ παιδὶν του,
ἀποὺ δὲν τό ἴλιζε ποτὲ νὰ τό ἴβρη στὴ ζωὴν του,
κι ὁ ἄλλος ὄχι μοναχὰς σὰν ἦτο ἡ πεθυμιά του
180 ἦμαθε τσι γονέους του, μὰ βλέπει τσι ὀμπροστά του,
τυχαίνει τὴν ἴδια χαρὰ νὰ ἴχη καὶ τὸ παιδί σας,
χαϊράμενοι νὰ στέκετε παντοτινὰ καὶ οἱ τρεῖς σας.
Ἵλλη χαρὰ τὸ λοιπονὶς πλιότερη δὲ μπορεῖτε
μέσα σὲ τοῦτες τς ἄλλες σας τς ἀμέτρητες νὰ δῆτε,
185 ὠσὰ νὰ τὸν παντρέψετε τώρα μὲ τὴν εὐκὴ σας,
τὸ γάμον του νὰ κάμετε, σὸτα κρατεῖ ἡ ζωὴ σας.

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΣ

Ἵσο γιὰ μένα, τὴν ἐξὰ σοῦ δίδω νὰ ξεδράμης,

ἄ θέλη ἐπὰ καὶ ἀφέντης του, τὸ γάμον του νὰ κάμης.

ΛΟΥΡΑΣ

190 Κι ἐγὼ ἀπ' τὴ σήμερο καὶ ὀμπρὸς τὸ ἔχει μου τοῦ δίδω,
κι ἐσένα τούτη τὴ δουλειά, Θόδωρε, παραδίδω.

ΘΟΔΩΡΟΣ

Ἀφέντη Λούρα, ἡ δουλειὰ τούτη περνᾶ ἀπὸ σένα...

ΛΟΥΡΑΣ

Ἄνεν περνᾶ ἀπὸ λόγου μου, τάξε τα καμωμένα.

ΘΟΔΩΡΟΣ

... νὰ πάρη τσῆ κερα-Μηλιᾶς τὴ θυγατέρα ὁ γιός σου.

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΣ

Κάμε το, ἀφέντη Λούρα μου, ἂν ἔναι μπορετό σου.

ΛΟΥΡΑΣ

195 Κερα-Πετρού, ἴντα λὲς ἐσύ; Γρικᾶς κοντὸ νὰ θέλη
[196] νὰ συβαστῆ ἡ κερα-Μηλιά;

ΠΕΤΡΟΥ

[196] Ἀφέντη μου, ὄντε μέλλει
τὸ πράμα δύσκολα κιανεὶς μπορὰ το στρέψη ὀπίσω.
Γιὰ τοῦτο δὲν ἐμπόρεσα ποτὲ μου νὰ γυρίσω
τὴν Πετρονέλα νὰ τὸ πῆ τὸ ναὶ γιὰ ὄνομά σου·
200 τοῦ Φουρτουνάτο ἐμέλλεντο, ἀμ' ὄχι τσ' ἀφεντιᾶς σου.

ΛΟΥΡΑΣ

Πλιότερα θὰ τὴν ἀγαπῶ τώρα, γιατί παιδί μου
θὲ νὰ τὴν κάμω, σὰ θωρεῖς, καὶ νύφην ἀκριβή μου.
Ἄς πᾶμε μέσα τὸ λοιπό. Κι ἐσύ, κερά-Πετρού μου,
ἄγωμε στῆ κερα-Μηλιᾶς, εὔρε τη, καὶ ἀφουκροῦ μου:
205 πέ τση τὸ πράμα πῶς περνᾶ, καὶ πῶς ὅ,τι καὶ ἂν ἔχω
δίδω τοῦ Νικολέτο μου, καὶ τὸ ζιμιὸ ἄς κατέχω
ἀνίσως καὶ συβάζεται, ὅλοι ν' ἀνταμωθοῦμε
τὸ γάμον τως νὰ κάμωμε, περίσσα νὰ χαροῦμε.
Κι ἐσύ, Μποζίκη, μὴν ἀργῆς τὸ δεῖπνο νὰ ἴρδιιάσης.

ΜΠΟΖΙΚΗΣ

210 Μετὰ χαρᾶς, ἀφέντη μου! Κοιλιά μου, ἃ δὲ χορτάσης
ἀπόψε, καθὼς πεθυμᾶς, πολλὰ παραπονοῦ μου!

Ἵς τοῦτο χορεύγει.

Ἵδε χαρά, χαρά, χαρά, χαρὰ τοῦ ριζικοῦ μου!

Alfred Vincent (επιμ.), *Φώσκολος Μάρκος Αντώνιος, Φορτουνάτος*, κριτική έκδοση, σημειώσεις, γλωσσάριο [Κρητικόν Θέατρον, 2], Εταιρία Κρητικῶν Ἱστορικῶν Μελετῶν, Ηράκλειο 1980.